

Jaar van de Wulp 2019 gaat van start

Jaarrond aanwezig in Nederland, maar wat weten we eigenlijk van de Wulp? De indrukwekkende baltsvlucht, met welhaast de mooiste roep die een steltloper kan laten horen, is op veel plekken verleden tijd. Als broedvogel is de Wulp sinds midden jaren tachtig in aantal bijna gehalveerd. Niet voor niets kwam de soort terecht op de Rode Lijst. Duin-, hoogveen- en heidegebieden liepen leeg, in boerenland en op kwelders is de tendens zeer negatief. Verruiging, verbossing, voedselgebrek, predatie, intensivering van landbouw; het zijn alle factoren die een rol van betekenis spelen. Buiten de broedtijd neemt de Wulp juist toe, zowel in de Waddenzee, Delta als Zoete Rijkswateren. Een soort die extra aandacht verdient, en dat geven Sovon en Vogelbescherming met het Jaar van de Wulp. Doe mee!

Niet alleen in Nederland neemt de Wulp af als broedvogel, ook in de ons omringende landen gaat het slecht. Meest verontrustend is de sterke afname in Groot-Brittannië, waar ongeveer een derde van de Europese Wulpen broedt. De Wulp is daar wat de Grutto bij ons is: een soort waarvoor de Britten een grote internationale verantwoordelijkheid dragen, maar die ze stilaan door de handen glipt. Internationaal is de Wulp dan ook één van de steltlopersoorten die in zijn voortbestaan wordt bedreigd en waarvoor de aandacht van onderzoekers en beschermers groeit.

'Klein Jaar'

Het Jaar van de Wulp 2019 is een 'klein' jaar, waarbij de focus ligt op het verzamelen, analyseren en delen van bestaande kennis, het optimaliseren van onze tellingen en meetmetten en het aandacht vragen voor de soort via publiciteit. Toch kan iedereen meedoen, want we kunnen zeker wel wat hulp gebruiken.

Tel Wulpen op slaapplaatsen

Jaarlijks organiseren we twee slaapplaats-tellingen van Wulpen. Die vullen de watervogeltellingen aan met informatie over hoeveel Wulpen natte gebieden gebruiken om er te overnachten. Het aantal slaapplaatsen dat geteld wordt is echter klein en daar moet verbetering in komen! Waar zitten al die Wulpen in het binnenland en zijn die slaapplaatsen wel goed beschermd? Geef door waar slaapplaatsen van Wulpen liggen en tel ze. In het kader van het Jaar van de Wulp organiseren we in 2019 vier slaapplaatstellingen: in februari, augustus, september en december.

Wulpen in boerenland tijdens ganzen- en zwanentellingen

Dankzij de watervogeltellingen weten we

hoeveel Wulpen voorkomen in gebieden als de Waddenzee, Delta en andere wetlands, maar hoeveel houden zich op in het boerenland? Om daar zicht op te krijgen roepen we alle ganzen- en zwanentellers op om gedurende de maandelijkse tellingen in 2019 ook Wulpen in boerenland in te tekenen. Daarmee brengen we de verspreiding van de Wulp ook buiten de waterrijke gebieden in kaart.

Vastleggen verstoring

Wie watervogels telt, weet dat de Wulp één van de meest verstoringgevoelige soorten is. Het vastleggen van verstoring wordt steeds meer een vast onderdeel in onze watervogeltellingen. Met de tellingen op hoogwatervluchtplaatsen (hvp's) in de Waddenzee leggen tellers verstoring in de zomermaanden en daarbuiten vast en we willen iedereen oproepen om dit ook tijdens alle maandelijkse watervogeltellingen en overige hvp-tellingen te doen.

BMP en alarmtellingen

Met het Broedvogel Monitoring Project (BMP) volgen we (ook) de stand van de Wulp op zowel landelijk, provinciaal als leefgebiedsniveau, maar hoe succesvol zijn

de vastgestelde paren? Leg de waarnemingen van Wulpen binnen je BMP-plot zo goed mogelijk vast door secuur broedcodes te gebruiken en houd rekening met Wulpen tijdens alarmtellingen. Op basis van die data kunnen we kijken naar het 'territoriaal succes' van de soort, wat een indicatie is van het broedsucces.

Oude tijdreeksen slaapplaatsen en broedsucces

De Wulp heeft altijd al aandacht genoten van steltloperliefhebbers en we weten dat er in vroegere jaren ook gekeken is naar aantallen op slaapplaatsen en broedsucces. Zulke oude gegevens zijn bijzonder waardevol om vergelijkingen met de huidige situatie te maken. We zijn dus op zoek naar 'oude tijdreeksen', in het bijzonder van binnenlandse slaapplaatsen en broed- en nestgegevens. Neem daarvoor contact op met de projectcoördinator!

*Alarmerende Wulp in je BMP-plot?
Noteer consequent de broedcodes
als indicatie van het broedsucces.
Ameland, 29 mei 2018.
Foto: Rob Elfring*

De heerlijke jodel van een baltsende Wulp is steeds minder te horen in grote delen van Europa, waaronder Nederland. Groenlo, 13 maart 2015.

Foto: Gejo Wassink

Analyses bestaande data

In het Jaar van de Wulp ligt de focus tevens op analyse van bestaande kennis. Sovon gaat spitten in haar databestanden. Voor zowel Wulpen in de broedtijd als daarbuiten willen we de trends en verspreiding nader analyseren; kijken wat voor factoren daarop van invloed zijn en wat er aan kennis ontbreekt. Dat doen we met data uit o.a. het BMP, de diverse atlassen, Nestkaarten, meetnet Watervogels, Binnenlandse Steltloperstellingen en de trilaterale Waddenzee-monitoring.

Kortom, een 'klein jaar van', maar met grootste plannen. Iedereen kan eenvoudig meedoen binnen onze lopende projecten.

- **Romke Kleefstra (Sovon) & Marije Kuiper (Vogelbescherming)**

> jaarvandewulp.nl

Contributie 2019

Afgelopen november heeft de ledenraad de contributie per 2019 vastgesteld en iets verhoogd. De vorige aanpassing dateerde alweer uit 2015. De ledenraad heeft tevens besloten om het verschil tussen normaal en gereduceerd tarief voor (oud) waarnemers iets te vergroten om hiermee het lidmaatschap voor waarnemers nog aantrekkelijker te maken. De nieuwe bedragen staan hieronder vermeld.

Als lid ontvang je viermaal per jaar Sovon-Nieuws, de jaarlijkse Vogelbalans, 10% korting in de webwinkel en ben je altijd op de hoogte van het wel en wee van de actuele vogelstand in Nederland. Plusleden ontvangen daarbovenop ook nog viermaal per jaar Limosa.

Het jaarlijkse contributieverzoek wordt met het eerste nummer in 2019 aan alle leden verstuurd.

Lidmaatschap per 2019	Lidmaatschap (Sovon-Nieuws, 10% korting)	Pluslidmaatschap (Sovon-Nieuws, 10% korting en Limosa)
Normaal tarief	€ 20,-	€ 37,50
Gereduceerd tarief voor (oud) waarnemers, VWG-leden en jongeren	€ 15,-	€ 32,50
Vogelwerkgroepen (2x Sovon-Nieuws)	€ 27,50	€ 45,00

Nieuwe voorzitter van Sovon: Edwin Kok

In november 2018 zaten de twee termijnen van voorzitter Roelof ten Doesschate er op. Hij heeft met verve de afgelopen acht jaren leiding gegeven aan het bestuur van Sovon. De publicatie van de nieuwe atlas is een mooie afsluiting van zijn periode als bestuursvoorzitter.

De Ledenraad heeft in haar novembervergadering Edwin Kok als voorzitter van het bestuur van de vereniging benoemd. Edwin is geen onbekende van Sovon, want hij heeft rond de eeuwwisseling twee perioden volgemaakt als bestuurslid. Hij is enorm gemotiveerd om de komende jaren als voorzitter bij te dragen aan de ontwikkeling van Sovon als vereniging en als professioneel bureau. In zijn eigen woorden: 'Ik vind Sovon een fantastische organisatie, die een belangrijke rol speelt bij kennisontwikkeling en vogelbescherming. Die een thuisbasis is voor zeer veel fanatieke en betrokken vrijwilligers en vogelwerkgroepen. Die werk biedt aan geëngageerde vogelaars/biologen/professionals. Die een voorbeeld is voor zusterorganisaties in andere landen. Kortom: een organisatie die het meer dan verdient om actief voor te zijn.'

Edwin studeerde biologie in Amsterdam en werkte een aantal jaren in de biotechnologie. Daarna studeerde hij bedrijfskunde om vervolgens de overstap naar het vak van consultant te maken. Van daaruit kwam hij in 2000 terecht bij Capgemini, waar hij verschillende managementfuncties vervulde. De laatste jaren hield hij zich vooral bezig met cybersecurity, een vakgebied dat de komende jaren alleen maar aan belang zal winnen. Vanaf 1 november 2018 is hij zelfstandig consultant.

Edwin is naast zijn werk altijd actief gebleven als vogelaar. Hij kent de wereld van de tellers en voelt zich daar nauw mee verbonden.

Roelof ten Doesschate (links) gaf 5 november jl. de voorzittershamer over aan Edwin Kok. Hijzelf werd hartelijk bedankt voor zijn inzet in de afgelopen acht jaar.

